

LETNI OBRAČUNI

Ko boste brali ta sestavek boste seznanjeni že z vsemi podatki o poslovanju in rezultatih našega dela v preteklem letu, saj v mesecu februarju namenimo obravnavi teh največjo pozornost. Seveda se tega, kar je bilo, ne da več spremeniti, ugotovimo le lahko, kje in kako bi morali več, drugače, bolje delati, da bi bilo dohodka več. Take ugotovitve moramo upoštevati pri današnjem in jutrišnjem delu, da bi tako tekoče dosegli več dohodka, boljše osebne dohodke in seveda tudi več akumulacije. Mislim, da je ob gospodarskih razmerah, primernem poslovnem rezultatu, to prvi cilj obravnave zaključnega računa.

Povečan obseg proizvodnje z zaposlitvijo novih delavcev, predvsem za izdelavo zgornjih delov, izrazito visoka rast izvoza na zahtevno konvertibilno tržišče ter vrnjen devizni finančni kredit, so svetle točke leta, ki je že za nami. Ni bilo lahko izpolniti naloge na omenjenih področjih, mislim, da tudi ni delavca v PEKO, ki ni dal svojega prispevka k tem rezultatom, pa naj bodo to delavke in delavci v neposredni proizvodnji z delom v podaljšanem delovnem času, tudi ponoči, v sobotah, nedeljah, prilagajanju dela razpoložljivemu materialu, sestavnim delom, orodju; organizatorji, ki so to organizirali, vsi, ki so poskrbeli, da se je kreatorška zamisel lahko industrijsko izdelovala, da so bili za to proizvodnjo vsi potrebni materiali, da se je tako izdelana obutev tudi prodala. Še bi lahko našteval tiste, ki so poskrbeli za finančna sredstva, ki so tekoče

spremljali poslovne dogodke in oskrbeli informacije za nove odločitve, organizirali usposabljanje, poskrbeli za varnost itd.

Ob dosežkih preteklega leta, ki so nam kljub vsemu lahko v ponos, si vzemimo malo časa in volje ter vsak pri sebi ugotovimo, kaj bi moral storiti, da bi bil »moj« prispevek večji in tako naš skupni uspeh še boljši. Ko to ugotovimo, potem to vključimo v naše vsakdanje delo. To je nujno in potrebno, saj so bila v preteklem letu področja, kjer načrtov v celoti nismo izpolnili. Zaostala nam je prodaja na domačem trgu, za kar je cela vrsta vzrokov — od našega izvoza, zapoznelih dobav, včasih slabše kvalitete in ne nazadnje zahtevnejše naloge prodaje, saj je danes naš kupec — potrošnik bolj kritičen do našega izdelka, kot je bil včeraj. O znižanju zalog smo v preteklem letu največ govorili. Spremenjeni, zaostreni pogoji finansiranja so to zahtevali. V celoti še nismo uspeli, razveseljivi so učinki na začetnih zalogah, še posebej, če bodo jutri tudi v končnih.

Ali bi lahko izdelali enako kvaliteten izdelek še z večjim dohodkom? Ali lahko zagotovimo načrtovan obseg poslovanja z manj angažiranimi sredstvi?

Odgovore na ti dve vprašanji smo zapisali v naš program ukrepov in nalog za doseg planških ciljev v letu 1984. Že v mesecu marcu smo ta program začeli konkretizirati. Spisek nalog je izredno dolg in posebej opredeljen za posamezna področja ali posamezno poslovno funkcijo. Z izpol-

nitvijo tako opredeljenih nalog smo želeli v največji možni meri nevtralizirati negativne vplive pogojev gospodarjenja na doseganje dohodka. Izredno visoka rast cen vhodnih materialov in občutno zmanjšanje dohodkovne motivacije konvertibilnega izvoza z ukrepi ekonomske politike, sta področji, kjer smo najbolj občutili to zaostritev pogojev. Koliko nam je uspelo? V celoti omenjenih negativnih vplivov nismo nevtralizirali, enostavno jih ni mogoče, ker so pač take njihove dimenzije.

Trdno sem prepričan, da je na tem področju bilo mnogo več narejenega tudi zato, ker smo opredelili konkretne naloge ter spremljali njihovo uresničevanje. Danes je težko, rekel bi, nemogoče ugotoviti, koliko dohodka pa je sedaj več, ker je bil večji del smelo opredeljenih nalog izpolnjen. Pomembno je, da nam dejanski obračun kaže le nekoliko ugodnejše rezultate kot smo jih v novembru ocenjevali, ter da je dejansko ustvarjen dohodek omogočal še nekaj sredstev za osebne dohodke. Poprečni osebni dohodek nekaj nad 26 tisoč dinarjev ni visok, mislim, da ga ni v PEKO, ki ne bi želel, da bi bil ta in s tem njegov, višji.

Nasploh višji osebni dohodki bodo, če bomo ustvarili več dohodka. Osebni dohodek je eden od najpomembnejših motivov za boljše in učinkovitejše delo, tako delo pa daje več dohodka. Prav to so bili razlogi za spremembe nekaterih določil Pravidnika o delitvi dohodka, čistega dohodka, sredstev za osebne dohodke in druge prejemke. Na

žalost te spremembe v TOZD Obutev niso bile sprejete. Mislim, da je potrebno o teh spremembah ponovno spregovoriti, vskladiti poglede glede poti za doseg cilja. Prepričan sem, da smo glede cilja povsem vsklajeni, to pa je višja raven osebnih dohodkov na podlagi več ustvarjenega dohodka. Ob prav nič pretiranem razmerju najnižjega in najvišjega osebnega dohodka, nadaljnje oženje tega, ne bi več dovolj vzpodbujalo boljšega dela. S tem bi bila verjetno najbolj ogrožena prav višina osebnega dohodka za najbolj enostavna dela, v PEKO je to šesta kategorija. Na zborih delavcev so večkrat vprašanja ali pripombe prav na višino osebnega dohodka v teh, najnižjih kategorijah. Predlagane spremembe omogočajo, da s poprečno storilnostjo (preseganje norme za 10—15 %) brez dodatka za minulo delo presega čisti osebni dohodek že v šesti kategoriji 20 tisoč dinarjev. Dodatna motivacija z dopolnjenimi merili delitve osebnih dohodkov naj bi jutri dala več dohodka in s tem možnost nadaljnega povečanja vseh osebnih dohodkov, tudi za najenostavnejše delo.

Za letošnje leto smo sprejeli plane, zahtevne, kot je vedno bil običaj. Prvi podatki o izpolnjevanju zahtevnih nalog nam prav tako dajejo dodatno vzpodbudo, da res vsak zase in tako vsi skupaj največ in najkvalitetnejše opravimo nalogo. Pogoji gospodarjenja niso prav nič lažji, v danih pogojih je prav tako od nas odvisno, kako debel bo naš kos kruha.

Predsednik KPO
Franc Grašič

SPREMEMBE PRAVILNIKOV O OSEBNIH DOHODKIH

Referendum za sprejem predloga sprememb pravilnika o osebnih dohodkih v TOZD Obutev ni uspel. Delavci ostalih TOZD in tudi delovne skupnosti skupnih služb so spremembe pravilnikov sprejeli.

Predlogi sprememb so bili predlagani v enotnem besedilu za vse TOZD in DSSS v delovni organizaciji, z izjemo posebnosti v posamezni TOZD, kot je npr. merjenja količine in kakovosti dela v prodajalnah TOZD Mreža.

O pripravi in oblikovanju predlogov so bili delavci seznanjeni na zborih, še preden je bil posredovan predlog sprememb v razpravo, z objavo celotnega predloga sprememb na oglasnih deskah in v okrožnici, z izvlečkom predloga sprememb v Čevljarjevih obvestilih ter še enkrat na zborih delavcev v času javne razprave. Vsak posameznik je imel možnost posredovati svoje mnenje in predloge, vsak je imel možnost postavljati vprašanja. Pripomb, razen od delavcev prodajaln, ki so se v celoti nanašale le na en člen, o katerem se je odločalo na referendumu, v nobeni TOZD ni bilo.

In če še enkrat pogledamo, kaj smo oziroma kaj delavci TOZD Obutev niso sprejeli na referendumu:

S predlaganimi spremembami se je namenilo glede na dane možnosti in glede na ocene gospodarjenja za 21 % več sredstev za osebne dohodke. Od tega se je 14,5 % sredstev namenilo za povečanje obračunskih osnov v enakem odstotku v vseh kategorijah, 5 % sredstev se je porabilo za spremembe indeksnih razmerij v lestvici obračunskih osnov, kar vse so delavci sprejeli na zboru delavcev. Razpon med obračunsko osnovo najmanj in med obračunsko osnovo najzahtevnejšega dela je ostal 4,36. Preostanek povečanih sredstev za osebne dohodke je namenjen možnosti prevrednotenja posameznih del in nalog.

Z referendumom smo odločili o črtanju »stopnje pokritja« za delavce, ki ne delajo po normi, ki je obsegala 11,34 % obračunske osnove. Ta odstotek smo v celoti prenesli v obračunske osnove. Glede na to, da imamo enotno lestvico obračunskih osnov za dela, ki so normirana in za dela, kjer so de-

lavci plačani po času, so se po dogovoru in v skladu s pravilnikom o normah za enak odstotek v povprečju zaostriili tudi normativi časa. Ti pa so se na predlog delavcev usklajevali ob upoštevanju ugotovitev tehničnih služb, kje (pri kateri skupini del) so norme največ preoračene. Tako so v nekaterih TOZD sprejeli za vsa normirana dela enoten odstotek zaostritve normativov, kot so bile tudi povečane obračunske osnove (11,34), v drugih pa različno za posamezne skupine del in nalog. Npr. Obutev: v šivalnicah so se korigirale norme le za 8,85 %, v montažah za 12,85 % oziroma v »finišu« za 14 %, odvisno od vzrokov normalnega odstopanja od normalnih učinkov. Normativi so stvar pravilnika o normah in pravnega dela strokovne službe, ki norme postavlja in nikakor niso bili predmet referenduma. Predvidevamo pa, da je bila morda zaostritev normativov odločujoča pri izražanju volje delavcev v TOZD Obutev, ki predloga sprememb pravilnika niso sprejeli. Za sprejem predloga se je odločilo 44,7 % zaposlenih v TOZD, a če bi sklepali na vpliv navedenega, je nerazumljivo, da so delavke v šivalnicah predlog sprejele z nižjim odstotkom glasov »za«, kot v montažnih oddelkih.

Pomembno za vse zaposlene je bilo tudi določilo, da je normalni uspeh delovne enote dosežena točka 111 %, razlika do sedanjega možnega doseganja pa je bila prav tako prenesena v obračunske osnove. Z dobrim delom in gospodarjenjem pa bo delovna enota lahko dosegla tudi višjo točko. Ostale določbe pravilnika, ki bi vplivale na osebne dohodke vseh zaposlenih, niso bile spremenjene. Povišan je bil le odstotek sredstev iz enega na 6 % ter povečan razpon možne ocenitve delovnega prispevka režijskim delavcem 5 %, kar je iz stališča, da se bolje nagradijo marljivejši in prizadevnejši režijski delavci, tudi sprejemljivo. Za ocenitev delovnega prispevka vodstvenim delavcem so bile določene le osnove, dokler pa konkretnih meril delavci ne bodo sprejeli, veljajo za njihovo nagrajevanje dosedanje določbe pravilnika.

In kaj bi lahko napisali za zaključek?

Osebnih dohodki so vedno in še posebno v sedanji realnosti, boleča in kritična točka. Neradi verjamemo poročevalcem in izgleda, tudi izračunom. Vsi bi v današnjem času draginje imeli radi višji osebni dohodek, a vsi vemo, da je to mogoče le v okviru, ki ga omogočajo doseženi rezultati. V vseh plačnih predvidevamo boljšo pripravo proizvodnje v širšem smislu, večjo delovno storilnost, znižanje stroškov na vseh področjih, na sploh načrtujemo vsa prizadevanja za pridobitev večjega dohodka. Predlog povišanja osebnih dohodkov je lahko oblikovan le v predvidenih oziroma dejanskih okvirih, ki jih dosegamo. Če bodo rezultati poslovanja ugodni, bomo o povišanju osebnih dohodkov med letom še odločali.

Zgodilo se je prvič, da referendum v neki TOZD ni bil uspešen, čeprav lahko trdimo, da je bil predlog sprememb pripravljen objekti-

vno, ob upoštevanju možnosti, ki jih imamo. Želimo, da bi bile pripombe ob razpravah konkretne, da bi bili predlagani utemeljeni predlogi sprememb, ne pa, da so pretežno iznesene pripombe, ki zadevajo le posameznika ali neko nesprejemljivo primerjanje ali včasih celo osebni očitki poročevalcem. Vsak ve, za kakšno delo je usposobljen, vsak ima možnost izobraževanja ob delu ter enako možnost kandidiranja ob izpolnjevanju pogojev tudi na zahtevnejša dela in naloge, ki pa so jasno, če nagrajujemo po delu, tudi višje vrednotena. Mislimo, da bi ob odločitvah moral prevladovati zdrav razum in ne mogoče vpliv drugega iz kdo ve katerega razloga, nezadovoljnega sodelavca. Sami odločamo o razporejanju in delitvi svojega dohodka, vendar pa se moramo zavedati, da lahko porabimo le toliko, kot smo ustvarili.

I. H.

Kolektiv elektrodelavnice

30 LET ELEKTRODELAVNICE

Leta 1948 je bil v Peko sprejet prvi električar. Njegovo delovno mesto je bilo v mehanični delavnici. Z otvoritvijo obrata California in montažo šivalnih strojev na električni pogon, je naraščala potreba po kadrih usposobljenih za dela na elektrostrojih in napravah. Do takrat je bila večina strojev na transmisijski pogon, ki jih je bilo treba predelati na samostojne pogone.

Leta 1954 je elektrodelavnica postala samostojna enota. Sprejeti so bili novi delavci.

Danes je v enoti elektrodelavnice 17 delavcev. Ves čas obstoja je bila velika skrb namenjena vzgoji kadrov. Vseskozi so se izučevali vajenci. Danes je glavna dejavnost vzdrževanje, montaže raznih instalacij in vzdrževanje v prodajalnah.

Naš elektrosistem je priključen na omrežje. Dnevno porabimo 24.000 kilovatnih ur električne energije (podatki so za Tržič). Še primerjalni podatek: leta 1954 smo porabili 227675 KWh, v letu 1984 pa 4.724.880 KWh.

ZAKAJ V TOZD OBUTEV REFERENDUM NI USPEL?

Sedmega fenbruarja smo v OZD Peko glasovali o novem načinu nagrajevanja po delu in povišanju osebnih dohodkov. Referendum je v celoti uspel v vseh TOZD-ih, razen v TOZD Obutev. Zakaj v tem TOZD-u referendum ni uspel, mar si delavci in delavke v šivalnici in montažnih oddelkih ne želijo višjega OD in smatrajo, da dovolj zaslužijo?

Prav gotovo ne. V katerem grmu torej tiči zajec?

Tega ni težko ugotoviti, to vsi vemo, vendar si nekateri v naši delovni organizaciji preprosto zatiskajo oči, ker jim tako bolj ustreza.

Montažni oddelek 523

V tem TOZD-u imamo še zelo veliko tako nizko grupiranih delovnih mest, da delavcem in delavkam že v lanskoletnem obdobju niso zagotavljala dovolj visokega dohodka, da bi lahko z njim konkurirali naraščanju življenjskih stroškov. Zato tudi nismo zadovoljni s sedanjo politiko povišanja OD — da se namreč delavcem, ki imajo življenjski standard tako nizek, da so se že do sedaj upravičeno počutili ogrožene, OD poviša za najmanjši odstotek in to veliko manj kot tistim, z visokimi OD, ki se jih stabilizacija do sedaj še ni dotaknila. Da se razumemo, nihče ne postavlja zahtev po uravnalovki. Želimo le, da bi se zavedali, da vsi delavci prispevamo z vsemi močmi za kvalitetno delo, tudi tisti, ki delamo na nizko ovrednotenih delovnih mestih. Noben delavec, ki je za svoje delo tako slabo nagrajen, da si ne more zagotoviti najbolj osnovnih življenjskih sredstev, ne more imeti najmanjšega motiva ali interesa za dobro in kvalitetno delo.

Iz informacije RS ZSS:

»Z resolucijo je predvidena rast družbenega proizvoda za 2,5 %, na tej podlagi pa 10 % zaostajanje rasti osebnih dohodkov in skupne porabe. Izračuni pa so pokazali, da padec standarda lahko zaustavimo, če dosežemo 3,5 % večji družbeni proizvod, kar praktično pomeni, da je treba znižati delež materialnih stroškov v celotnem prihodu najmanj za 1 % rasti zaposlovanja.«

V začetku leta smo brali in poslušali na zborih delavcev poročila o zaključnih računih. Zvedeli smo, da smo v lanskem letu dobro poslovali, izvažali na konvertibilno tržišče, našli še nova tržišča za prodajo, proizvajali dobro in veliko: »Naše izdelke povsod hvalijo in cenijo«, in s pridnostjo in prizadevnostjo zagotovili dober dohodek tovarni. Same ugodne ocene.

Toda, ali se lahko resnično pohvalimo z dobrim in uspešnim poslovanjem tovarne, dokler se politika nagrajevanja po delu ne uskladi tako, da bo tudi za delavce, ki delajo na nižje grupiranih delovnih mestih rešeno vprašanje preživetja, kajti nobeno delo ni tako malo vredno, da bi se z njim ne dalo preživljati. Lahko bi se vprašali, kako bo s temi delavci ob ta-

kih dohodkih, ki so jim namenjeni, čez leto, ali morda še prej? Mar bomo odpirali vedno več bolniških staležev zaradi ogroženega zdravja, ali pa jih bomo preprosto odpisali in zamenjali z novimi, kot to delamo z dotrajanimi stroji, za katere pa mislim, da kar dobro skrbimo.

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v Sloveniji za leto 1984 je znašal 27.22 dinarjev, v negospodarstvu pa 30.648 din.

V naši delovni organizaciji je znašal 26.209 dinarjev, za območje Tržiča pa 27.811 dinarjev.

Povprečni OD za mesec december lani je v oddelku 523 znašal 27.260 dinarjev, najnižji je bil 18.700 dinarjev (za polni delovni čas).

Stabilizacija nam je potrebna — v tem se vsi strinjamo. Toda poskušajmo jo premagovati s skupnimi močmi, ne pa valiti vsega bremena še naprej na tiste, ki so ga že od sedaj občutili z dvojno težo, med tem pa se na njihov račun nekateri še vedno ovijajo z lovrikami in zatiskajo oči pred resnico.

Delavci iz montažnega oddelka 523

DELA SO V POLNEM TEKU

Na objektu v Ormožu gradbeniki izvajajo predvidena dela. Do zadnjega mraza niso bili v zamudi. Vsa dela bodo končana do konca marca. Nekatera dela v garderobah in pomožnih prostorih se bodo sicer zavlekla zaradi nizkih temperatur. Najprej bo končana proizvodna hala, kjer bodo že v sredini aprila začeli z montažo opreme. Računamo, da bo oprema, tako domača kot tudi iz uvoza prispela pravočasno. Startali bomo z delavci, ki se usposablja v Kranju in šivalnici 512. Takoj za tem bomo sprejemali nove, tako, da bi imeli do 1. junija popolnjeno prvo izmeno, to je 150 delovnih mest. Takrat bo tudi uradna otvoritev. Polna zasedenost pa do konca leta.

Objekt za šivalnico zgornjih delov v Ormožu je bil prvotno namenjen za skladišče rezervnih delov.

Gradbinci izvajajo dela kljub nizkim temperaturam.

PROIZVODNJA ZA AMERIŠKI TRG

Firmi Rockport iz Amerike smo do novembra lani izvozili milijon parov obutve. Letošnji plan je 700.000 parov, čeprav bi jih kupec vzel 200.000 več.

Razgovori v Budućnosti: lastnik firme Rockport g. Katz in ing. Franjo Repić.

Začetki sodelovanja s to ameriško firmo segajo v leto 1981. Takrat smo vneto iskali možnosti za izvoz na zahodna tržišča. Prav takrat je prišel k nam predstavnik Rockporta. Ogledal si je naše izdelke in se zanimal za možnosti sodelovanja. Pustil je nekaj kopit, da smo mu izdelali vzorce. Po treh tednih se je vrnil. Ker so mu bili modeli všeč, je ponudil vzorčne materiale za izdelavo novih vzorcev. V juniju istega leta je že prišlo prvo naročilo, to je bilo 20.000 parov. Prvo izdobje smo pripravili z velikimi težavami, ker je bilo malo materiala po prosti izbiri, večino je predpisal kupec sam. To je bil še klasičen izvoz, brezčasno uvoženega repromateriala.

Naslednje naročilo je prišlo konec leta 1981. Takrat smo se že dogovarjali tudi po principu začasnega uvoza, predvsem za zgornje usnje.

Sodelovanje se je širilo, naročila so se večala. V juniju sta bila v Ameriki na razgovorih predsednik KPO in vodja prodajnega sektorja. Sklenjen je bil dogovor o začasnem uvozu vsega materiala.

Indeksi fizičnega obsega naročil so naraščali po stopnji preko 200 tako, da smo konec lanskega leta izvozili tudi znameniti milijonti par obutve. Vsa obutev za Rockport se izdeluje v Budućnosti.

Za letošnje leto kupec želi od nas 900.000 parov. Teh možnosti nimamo. Z letnim poslovnim sporazumom smo

sprejeli take prodajne usmeritve in poslovno politiko, da bomo v matičnih proizvodnih tozdih izdelali take količine, ki bodo zagotavljale nemoteno oskrbo in sredstva za vračilo dolgov (klasičnih in blagovnih) in ustvarjali primeren obseg uvoza za posodobitev opreme in realizacijo nabave računalnika. Obveznosti so velike.

Cene obutve za Rockport so glede na to, da je to specifičen program za 25–28 % višje kot ostale povprečne cene izvoza. To pa ne pomeni, da je toliko bolj donosen, ker je treba gledati tudi druge učinke. Pri izvozu za Afis so cene sicer nižje, sklenjena pa je kooperantska pogodba, ki nam daje večjo možnost uvoza repromaterialov in večji delež ustvarjenih deviz.

Peko je po poziciji pri Rockportu najmočnejši s 40 % dobav. Najbolj uspešni modeli so iz naše proizvodnje. Sloves Rockporta je v udobnosti, na drugem mestu pa je močnost. Firma je lani dobila priznanje ameriških ortopedov, da so njihovi čevlji zdravi za noge. Američani bi ne bili Američani, če ne bi tega uporabili v reklamne namene. Artikel spremljajo reklame in ko ugotovijo, da prodaja upada pridejo na trg z novim, za korak modernejšim artiklom. Predvsem zaradi zahtevne visoke kvalitete in njihove želje po spremembah in zaradi čimboljše komunikiranja, je njihova organizacija na splošno ta-

ka, da imajo povsod prisotne svoje ljudi. Povsod kjer teče proizvodnja za njihovo prodajo imajo svoja predstavništva. Zastopstvo je v Trzinu in Ludbregu. Na žalost ta zastopstva nimajo statusa tuje firme, ampak pogodbo s firmo in so tako njihovi pogodbeni delavci.

V primerjavi z dobavitelji Rockportu ima Peko najmočnejši razvoj, zato so modeli iz naše proizvodnje najuspešnejši, izdelujemo pa jih pod znamko Rockport. Vsako novo grupo povežejo s svojim imenom, prodaji pa dajejo podporo v obliki reklamnih akcij.

LJUBLJANSKA BANKA TUDI V ZDA

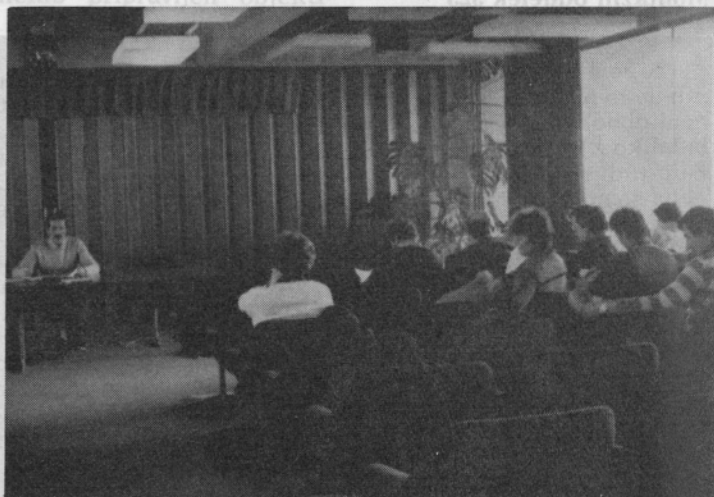
Ljubljanska banka je na osnovi Samoupravnega sporazuma ustanovila banko v Združenih državah Amerike.

Sporazum je podpisalo 20 članic — organizacij združenega dela, ki poslujejo z Ameriko preko Ljubljanske banke. Podpisnica sporazuma je tudi naša temeljna organizacija Komerciala.

Banka je ustanovljena z namenom, da vzpodbuja rast izvoza z usmerjanjem in kreditiranjem jugoslovanskih izvoznikov, razvija dolgoročne kooperacije, poslovno tehnično sodelovanje ter zagotavlja ustrezen bančni servis za organizacije združenega dela in njihova podjetja v ZDA.

Članice, podpisnice Sporazuma zagotavljajo ustrezno materialno osnovo. Delež naše delovne organizacije znaša 100.000 ameriških dolarjev. Delegat v Konferenci članic je Edvard Košnjek, član KPO za planiranje, ekonomiko, organizacijo in finance. Sedež banke je v New Yorku.

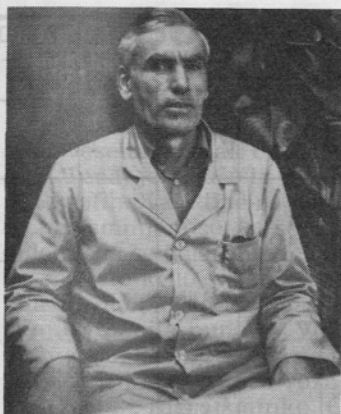
POZABLJIVOST ALI MALOMARNOST?

V četrtek 14. februarja je imela Konferenca sindikata letni sestanek, v soboto 16. februarja je sindikat organiziral javno razpravo o zaključnem računu.

V četrtek je bila navzoča komaj polovica delegatov, javne razprave pa ni bilo, ker večina ni prišla, niti opravičila svoje odsotnosti. Obakrat so prišli delegati iz Ludbrega, na letni sestanek konference pa tudi iz Trbovelj in Benedikta.

Zakaj taka udeležba? Kje je krivda? Tako radi poudarjamo, da nismo dovolj informirani, kaj bomo rekli tokrat? Nas ne zanima niti obračun poslovanja in to v času ko so razmere vedno težje. Bomo pozneje, ko bo stvar mimo, spet rekli, da je bilo že vse v naprej odločeno? Ne, dragi moji. Res je najlaže vpiti; to ni dobro, to ni prav. Toda s prstom bomo morali pokazati na sebe, na odgovornost poklicati vse tiste, ki so po funkciji sodili na javno razpravo, da bi tam dobili prve, pomembne informacije zato, da bi jih v svojih sredinah lahko tolmačili. Kaj radi rečemo, naj bi bili samoupravni organi javna tribuna, kjer bi vsak lahko povedal svoje mnenje in mnenje svoje sredine, ponujene prilike pa nočemo izkoristiti.

LEPO PRIZNANJE

Josip Crnković, nadmojster v montažnem oddelku 584/5 v Budućnosti je pred nedavnim dobil visoko priznanje ORDEN DELA, za vsestransko aktivnost in tridesetletno uspešno delo v delovni organizaciji.

Delovna pot Josipa Crnkovića:

Začel sem leta 1955 v majhni delavnici. Takrat nas je bilo vsega skupaj deset delavcev. Vztrajno smo se širili in večkrat selili, dokler nismo leta 1976 prišli v našo novo tovarno. Danes imamo moderen, zračen objekt s sodobnimi odsesalnimi napravami. Delovni pogoji so več kot enkrat drugačni. Seveda se to pozna tako na kvaliteti kot količini. Moja izmena je bila vedno dobra. Včasih smo tekmovali in to spremljali. V našem oddelku delamo največ za Ameriko. Izdelali smo tudi znameniti milijonti par za Rockport. To je bil moški čevljar, artikel LOYD.

Še nekaj let dela je pred menoj. Upam, da me zdravje ne bo pustilo na cedilu in da bom še naprej pomagal soustvarjati našo sedanost in bodočnost.

Josipu ob prejemu priznanja priskrbeno čestitamo in želimo, da bi skupaj s svojimi sodelavci doživel še veliko delovnih zmag.

SINDIKALNO PRVENSTVO

V nedeljo 10. februarja so se naši smučarji pomerili v veleslalomu na Zelenici. Odločitev, kdo bo najhitrejši so prepustili merilnim napravam. Žal je bila udeležba pod pričakovano. Od prijavljenih 114 ljubiteljev bele opojnosti jih je skozi cilj uspešno smuknilo le 80. Pričakovali smo jih vsaj še enkrat toliko. Delni krivec za slabo udeležbo je bilo kislo vreme v nižini, deloma pa Križajev nastop v Bormiu. Le najbolj vztrajne ni odvrnilo ne eno ne drugo.

Prvi tekmovalci so se z veliko tekmovalno vneto na štarterjev znak spustili po beli strmini ob desetih. Tekmovanje je bilo obenem tudi izbirno. Najuspešnejši bodo zastopali Peko barve na veliki preizkušnji »ŠUSTARIA-DI«, ki bo 23. februarja na Veliki planini pod pokroviteljstvom Utoka iz Kamnika.

Najboljši čas dneva na sindikalnem prvenstvu v veleslalomu je dosegel naš novi sodelavec Marko Kravcar s časom 32,04, kar je štirikrat boljše od najbolj počasnega. Tekmovalci so po kategorijah dosegli:

ženske nad 40 let: 1. Silva Stritih, 2. Malči Meglič

ženske od 31 do 40 let: 1. Majda Kramar, 2. Olga Benčina, 3. Milena Soklič, 4. Marjana Zalaznik, 5. Milena Kaplan, 6. Cilka Kramar, 7. Polona Ahačič, 8. Joži Meglič

Ženske do 30 let: 1. Suzana Ruparčič, 2. Milena Dolčič, 3. Mojca Meglič, 4. Metka Sova, 5. Danica Gašperlin, 6. Ljuba Nadišar, 7. Saša Božič, 8. Jolanda Ribnikar, 9. Tina Toporiš

Moški do 30 let: 1. Marko Kravcar, 2. Marko Primožič, 3. Drago Primožič, 4. Smiljan Josef, 5. Boris Zavrl, 6. Damjan Štamcar, 7. Niko Kodrovič, 8. Igor Papler, 9. Edo Pintarič, 10. Lovro Lupša, 11. Marjan Toporiš, 12. Štefan Kodrovič, 13. Drago Božič, 14. Zlatko Komič, 15. Lado Koder, 16. Milan Meglič, 17. Jože Bohinc, 18. Bojan Ropoša, 19. Niko Golmajer, 20. Beno Škrjanc

moški od 31—40 let: 1. Stane Sova, 2. Anton Meglič, 3. Bogdan Brodar, 4. Marjan Valjavec, 5. Milan Pretnar, 6. Božidar Meglič, 7. Marjan Šlibar, 8. Silvo Selko, 9. Lado Sedej, 10. Janez Benčina, 11. Silvo Medič, 12. Boris Perko, 13. Mirko Meglič, 14. Dušan Ahačič, 15. Florjan Primožič, 16. Slavko Zalaznik, 17. Relja Dragutinovič, 18. Leopold Steiner

moški od 41 do 50 let: 1. Nande Kramar, 2. Niko Hladnik, 3. Pavel Hafner, 4. Pavel Podlipnik, 5. Janez Ahčin, 6. Vili Špehar, 7. Jože Švab, 10. Pavel Roblek, 11. Jurij Ovsenek

moški nad 50 let: 1. Janez Kališnik, 2. Franci Stritih in 3. Karel Prešeren

ČLOVEK IN PSORIAZA

Društvo psoriaticov SR Slovenije je bilo ustanovljeno 19. 1. 1979. Namen društva je uvesti enotno evidenco članov ter ob pomoči zdravstvenih in drugih ustanov in na strokovno utemeljen način obravnavati obolenje za psoriaro — jim pomagati. Po oceni je v SR Sloveniji psoriaticov okrog 30 do 40 tisoč, ali približno toliko kot sladkornih bolnikov. Glede na to število obolelih domnevamo, da je v vsaki organizaciji združenega dela zaposlenih določeno število psoriaticov, zato želimo po petletnem delovanju razširiti svojo dejavnost in v širšo akcijo vključiti tudi organizacije združenega dela in delovne skupnosti. Ta namen želimo uresničiti v dveh fazah in to:

1. v sodelovanju z zdravstvenimi ustanovami in zdravniki dermatologi želimo nuditi psoriaticom čimveč strokovne pomoči v sodobnem načinu zdravljenja psoriarze, pomagati v okviru društva v raznih situacijah skupaj z okoljem, kjer delajo in živijo in jih tako čimdlje zadržati na delu kot enakovredne in družbi spoštovane oziroma delovno uspešne sodelavce.

2. nadaljevati delo naših usmeritev, predvideti boljše organiziranost in večjo intenzivnost pri zdravljenju psoriarze. So in bodo primeri, ko posamezni bolniki potrebujejo specifično obravnavo in družbeno pomoč. Temu vprašanju pa v preteklosti iz več razlogov, subjektivne in objektivne narave, ni bilo namenjeno dovolj pozornosti.

Da bi psoriatici v SR Sloveniji dobili čimbolj izčrpne podatke o psoriarzi — luska-vici in sodobnih načinih zdravljenja te bolezni ter o društvu psoriaticov Slovenije, ki organizira občasna predavanja in posvete o zdravljenju psoriarze.

V našem akcijskem programu društva, ki je bil sprejet na letošnji letni skupščini, smo si zadali sledeče naloge:

1. Utrditi vlogo društva — podružbljanja tako, da se pridobi čimveč članstva po posameznih teritorialnih področjih. Na teh področjih or-

ganizirati aktivne. Aktivom posredovati naloge. Zadolžiti člane za aktivno delo na svojem področju, v skladu z akcijskim programom.

2. Organizirati oblike in metode dela, da društvo pridobi družbeno vlogo, ki mu v družbi pripada. Ob tem pa najti oblike zbiranja finančnih sredstev za učinkovitejšo organizacijsko dejavnost.

3. Povezati se z zdravstvenimi skupnostmi, glede uveljavljanja zahtev klimatskega zdravljenja, nabave zdravil, oprostivne participacije, itd. ...

4. Popestriti je potrebno obveščanje: o problematiki, o delu, o težavah in o zahtevah psoriaticov v celotni slovenski javnosti, kakor tudi ustrezne pristojne družbenopolitične organe. Zato bo potrebno zagotoviti redno izdajanje glasila, s članki pa se vključiti v druga glasila.

5. Z zdravstveno organizacijo Veli Lošinj, turistično organizacijo in KS urediti probleme v zvezi z zdravljenjem psoriaticov.

6. Aktivne po posameznih regijah organizirati tako, da bodo imeli svoj status in aktivni odnos pri razreševanju statusa bolnikov, nudili pomoč, sodelovali z zdravstvenimi in drugimi organizacijami, z namenom izhoda iz anonimnosti in uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva.

7. Aktivnejše sodelovati z organizacijami, ki vršijo znanstvene raziskave s področja psoriarze, na podlagi posebnega sporazuma.

8. Povezati se z drugimi društvi psoriaticov v Jugoslaviji in v tujini z namenom izmenjave izkušenj boljšega zdravljenja in poenotenja pravic in obveznosti iz naslova zdravljenja in določanja statusa bolnikov.

Vsak, ki želi postati član društva psoriaticov SR Slovenije, naj pošlje pristopno izjavo z matičnimi podatki ter točnim naslovom tajnici društva — Marija Kolman, Visoče 3, 64290 Tržič.

Članarina znaša letno 200,00 din in jo vsak lahko poravnava s spl. položnico in to na naslov: Društvo psoriaticov SRS, Ljubljana, Lavričeva 4a, št. žiro računa: 50102-678-77521.

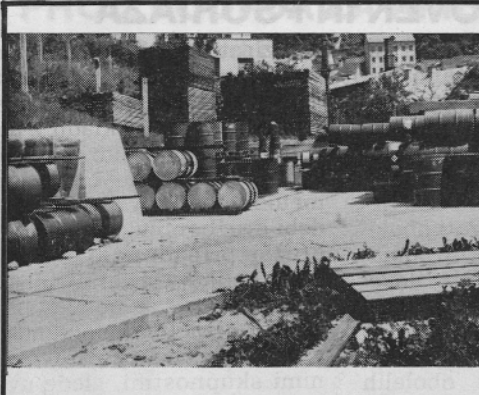
NAŠI PETDESETLETNIKI

MARIJA ALJANČIČ — oblikovanje zgornjih delov v šivalnici 512

ALBINA MRAVLJE — poslovodja II. v poslovalnici Trbovlje

ISKRENO ČESTITAMO!

na pravem koncu.

				DOPISUJ V ČEVLJAR!	JAVNO POVPRA- ŠEVANJE	IME OPERNE PEVKE BUKOVEC	IGRALEC DELOJ	ZNAMENITA ULICA V STAREM RIMU (VIA)	OSEBA, KI VSTOPI, PRIŠLEK	ODČITANA VREDNOST	Č. HČERA ATLASA IN PLEIONE	TORINO	UČITELJ AGOGIKE V GLASBI	STROJILO ČRESLO- VIJA
				IGRALKA GARDNER				ADOPTI- RANEC						
				AFRISKI VELETOK SKEŠALJA ŽENSKA				PODLOŽNA TKANJINA DUSAJ KVEDER						
											ONA IN ...			
												GROHAR IVAN MESARSKA SEKIRA		
PESNIŠKO IME ZA KOROŠKO	IGRA S PETJEM IN PLESOM	DIADEM NA ČELU	SLOV, SATI- RIK (ŽARKO) TUZLA					TRGOVSKA DEJAVNOST	PRESOJILA TKANJINA SMUČARKA HARVATOVA					
PLEMIŠKI NASLOV, GROFICA						PREPROSTA KOČA, BAJTA	POCEJENA TEKOČINA ANČKA LEVAR						SESTAVIL: BLU	
BEŽNA PRIPOMBA					TUJE MOŠ. IME KRAJ V BOKI KOTORSKI					KESANJE		ZIBANJE, KOLE- BANJE	NEUMNOST, NDROST	
STVAR, PREDMET			SPECIALIST ZA NOVO- TVORBE LENKA						PEKO* DEL BESEDE	ALBERT EINSTEIN	LUKA V IZRAELU			
PTICA UJEDA			DEBELA PALICA 5			RUSKI VIKEND STRAN NEBA					STIK DVEH PLOSKEV IZ RASTEK U USTIH			
PRENOS MISLI NA DALJAVO									NOŽ, KLINA EDGAR DEGAS					
GL. MESTO GRČIJE					KRPA ZA V ČEVELJ, OLJUCA						KIS			
ŽENSKO OKRASJE					RAZPOKA NA USTNI						BABURA			

NAGRADNA KRIŽANKA

Za zadnjo križanko smo dobili 79 rešitev. Izžrebala jih je naša sodelavka Lojzka BOHINC iz Komerciale. Razdelila pa jih je takole:

- 200 din — IVANKA RADON — upokojenka
- 150 din — FRANC BOHINC — 500
- 100 din — BOJAN ŽELEZNIKAR — 560
- 70 din — BORIS MIKOLIČ — 529
- 70 din — MIJA AHČIN — 400

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo »Čevljarja« do 2. marca 1985.

ZAHVALE

Ob izgubi moje nadvse ljubeče matere

MARIJE ŠOLAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz oddelka 512/5 za venec, denarno pomoč, izrečena sožalja in vsem ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Lepo se zahvaljujem bratom Zupan za prelepo petje in sočustvovanje z menoj
hčerka Silva z družino

Ob boleči izgubi dragega moža in očima

HINKA DERLINKA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem oddelka 521 in plana za podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.
žalujoča žena Marta Derlink z družino

Ob izgubi našega dragega

RUDOLFA AHČINA

se zahvaljujemo OOS DO Peko za venec in izrečeno sožalje. Iskrena hvala vsem prijateljem in sodelavcem, ki so ga spremili na zadnji poti in ob teh težkih trenutkih sočustvovali z nami.

vsi njegovi

Ob izgubi dragega očeta

HUSEINA ČAUŠEVIČA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam iz oddelka 510 za denarno pomoč in izrečena sožalja
hčerka Fatima z družino

Zahvaljujem se za darilo, ki mi bo trajen spomin na delavce splošnega sektorja. Hvala tudi za prijetno slovo ob mojem odhodu v pokoj.

Jožica Zupan

U nemogućnosti da se svakom pojedinačno zahvalim ovim putem zahvaljujem svima iz RO »PEKO« na izrazima saučešća povodom smrti zeta i teških povreda obiju kćeri (u saobraćajnoj nesreći 13. 11. 1984), a posebno na pruženoj materijalnoj pomoći i priložima u benzinskim bonovima.

Dirnuta ovom drugarskom gestom još jednom svima koji su mi i u najtežim trenucima pritekli u pomoć upućujem jedno veliko drugarsko HVALA!

Manestar Ivana poslovodja
poslovalnice Crikvenica

Vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka 521 se iskreno zahvaljujem za pristrčno slovo in lepa darila ob odhodu v pokoj.

Želim vam še veliko delovnih uspehov

Osterman Ivanka

IZ ŠOLSKIH NOVINARSKIH KROŽKOV

Tržičani smo veseli ljudje. Radi zapojemo, zaplešemo, se poveselimo. Vsak čas nam pride prav, posebno pa še puštni. Tedaj je jedače in pijače v izobilju, povsod diši po pustnih krofih. Kar sline se človeku pocedijo!

Spominjam se, ko sem pred leti pripravljala primerno obleko, da se oblečem v ciganko. Poiskala sem mamino široko rožnato krilo, od nekje sem privlekla živo rdečo svileno bluzo, culo pa sem si naredila iz velikega pisanega prta ter vanjo vtaknila punčko. Velike uhanne mi je posodila stara mama, naglavna ruta pa se je našla v predalu. Z barvico sem si poudarila obrvi, lica rožnato obarvala, ustnice pa močno namazala z rdečo šminko. Čez oči sem si nataknila krinko. Kar vseč sem si bila, ko sem se pogledala v ogledalo.

Taka sem odšla na ulico. Z nikomer nisem spregovorila. Kmalu sem si našla partnerja — potepuha. Prijela sva se za roke ter veselo krenila za drugimi po ulici. Plakat ob cesti nas je vabil v dvorano TVD Partizan. Kako veselo je bilo tam? Plesali smo, šminka se mi je kar topila in mazala po licu, pa tudi potepuhu je bilo pošteno vroče. Imela sva tudi svojo številko, kajti žirija je izbirala najboljše maske. Navdušeno sva stekla na oder, ko sva zaslišala najino številko.

Tedaj pa . . . potepuh si je snel masko in prepoznala sem svojo prijateljico Natašo. Smeha ni bilo ne konca ne kraja. Na nagrado bi v svoji razigranosti skoraj pozabila. Tisti norčavi pust je bil zame najlepši.

Tatjana Globočnik, 7. r
OŠ heroja Grajzerja

Zimske počitnice preživljam doma. S prijateljicami se smučam in sankam po bregovih. Ravno na prvi dan počitnic je padel sneg, ki smo se ga zelo veselili. Poleg smučanja in sankanja, berem knjige, gledam televizijo in pomagam mami. Otroci se vedno najraje sankamo na cesti. Na cestah v vasi ni nikoli toliko prometa, kot v mestih, zato nam ne preži toliko nevarnosti. S prijateljicami se smučamo po bregovih in pogosto se zgodi, da se kakšen otrok

prekucne. Tako je še bolj zabavno smučanje, če se malo smejemo. S smučanja se vračamo šele, ko pade mrak. Tako ponavljamo iz dneva v dan. Vse moje prijateljice preživljajo počitnice doma, saj nas vedno po radiu opozarjajo, da je velika nevarnost plazov. Zimske počitnice sem vedno preživljala doma in jih bom še do konca osnovne šole. Zelo rada imam počitnice, ker se lahko malo odpočijemo od naporenega učenja. Pa vendar bodo počitnice kmalu minile in spet se bomo morali vrniti na svoje prostore v šolo.

Vesna Tišler, 6. a
O. Š. H. Bračiča

PRIŠLI ODŠLI

V TOVARNO

Klofutar Irena, Borkovič Danica, Štamcar Andrej, Faflik Aleš, Rajh Jožica, Radić Ruža, Sijamhodžić Marija, Oplotnik Rosana, Klanjšek Metka, Vizjak Klara, Moravec Marjetka, Felicijan Simona, Čerketa Ranko, Savičič Milivojka, Frajle Antonija, Doler Olga, Vovčko Dolores, Šetek Olga, Ostrožnik Karmen, Debenec Tomaž, Bijelić Željko, Grdič Zdenko, Paurević Štefo.

V TOZD BUDUČNOST

Gal Draga, Gavrilović Barica, Gloznicuvan Brankica, Horvat Liljana, Jelaković Irena, Katalenić Marija, Keleminec Štefica, Kisiček Željka, Knapić Jasna, Levatić Branka, Modrić Biserka, Mustać Draženka, Muzek Štefica, Pavlinec Ivka, Sever Franjo, Sprem Nadica, Trifunović Svjetlana, Vojčić Dušanka, Šafarek Karmena, Zdelar Rosa, Martinčević Zvezdana, Kocjan Željko, Markulinčić Maladen, Novak Ivan, Santovec Zlatko, Tomašek Zdravko, Štancin Krno, Štefanek Dragica, Ipsa Elizabeta.

V MREŽO

Krško	Koprivc Maja
Pančevo	Dražić Zorica
Valjevo II	Isidorović Milan

IZ TOVARNE

Hafner Peter, Pekič Jožica, Mali Anica, Zlodej Dušaj, Vujič Snežana, Zupanec Bernarda, Masten Marija, Klampfer Friderik, Miljak Robert, Markič Bojan, Fluher Dragan, Serčić Alojz, Kokalj Igor

IZ TOZD BUDUČNOST

Čičinek Mirjana, Crkvenčič Kristina

IZ MREŽE

Bled	Pelko Alenka
Maribor I	Žunko Helena
Portorož	Krapež Marija
Tržič II	Klofutar Irena
Karlovac I	Tintor Dušana
Srem. Mitrov.	Popović Snežana

spremljamo dogodke

27. februarja 1893 je bilo ustanovljeno Slovensko planinsko društvo, ki se je pozneje preimenovalo v Planinsko zvezo Slovenije

28. februarja 1969 je imel Centralni komite ZKJ sejo, posvečeno 50-letnici komunistične partije Jugoslavije. S seje so delovnim ljudem naslovili razglas s pozivom, naj z doslednim razvijanjem samoupravljanja in delitve po delu zagotovijo, da bo delo postalo edino merilo materialnega in družbenega položaja človeka.

29. februarja 1792 se je rodil italijanski operni skladatelj Gioacchino Rossini. Uglasbil je 39 oper, med katerimi je najbolj popularna »seviljski brivec«. Njegove druge bolj znane opere so še: »Viljem Tell«, »Tatinska sraka«, »Pepelka«, »Otelo«, »Italijanka v Alžiru« itd. Čeprav je dočakal 76 let, je praznoval le 19 »pravih« rojstnih dni, ker je bil rojen 29. februarja na prestopno leto.

1. marca 1162 je dal cesar Friderik Barbarossa popolnoma porušiti Milano, uporne meščane pa izseliti.

8. marca 2283 pred našim štetjem so po babilonskem izročilu opazovali sončni mrk.

11. marca 1962 je umrl slovenski slikar in grafik Vladimir Lamut. Naslikal je številne krajinske motive ob Krki. Po njem se imenuje likovni salon v Kostanjevici.

13. marca 1893 je Thomas A. Edison patentiral prvi filmski projektor.

14. marca 1914 se je s carigrasjsko mirovno pogodbo končala prva balkanska vojna, v kateri so Srbija, Črna gora, Bolgarija in Grčija premagale Turčijo.

Lotili smo se varčevanja, toda ne na pravem koncu.

IZOBRAŽEVANJE V BUDUČNOSTI

»Danes popoldne ne bo pouka za tretjo skupino«, se je razlegalo obvestilo iz ozvočenja v Budućnosti.

Kaj pa je to? Saj nismo v šoli, ampak v tovarni. Toda, ne boste verjeli, 80 delavcev Budućnosti se popoldne »prelevi« v učence. Razdeljeni v štiri skupine, obiskujejo šolo srednjega usmerjenega izobraževanja obutvena usmeritev. Predavatelji iz šolskega centra Varaždin pridejo v tovarno in tam se dogaja kot v pravi šoli, učenci imajo po končanem delu kosilo v tovarniški menzi, kmalu zatem pa se zberejo v sejni sobi in sledijo pravemu pouku. Šolanje plača izobraževalna skupnost, delovna organizacija krije samo potrebne stroške predavateljev. Učenci imajo indekse kot v rednih šolah, enak je tudi program, skrčen le pri nekaterih predmetih. Prva skupina bo končala šolanje tretje stopnje že v maju.

Zakaj so se v Budućnosti lotili tako množične oblike izobraževanja? Odgovor je preprost in praktičen. Izboljšali bodo kvalifikacijsko strukturo. Šolo obiskujejo predvsem mladi, ki so se zaposlili takoj po končani osnovni šoli. Sicer pa nam je o tem več povedala DRAŽENKA VNUČEC, dijakinja, ki bo imela maja v indeksu do-

kaz, da je končala tretjo stopnjo izobraževanja:

Nimam obvez, pa sem se tako kot mnogi drugi, odločila za šolo. Smo pred zaključkom srednje obutvene šole. Delo in šola, oboje skupaj je naporno, toda ker smo mladi zmoremo, posebno še ker je šola kar v tovarni. Če bi hodili v Varaždin, bi bil zaradi poti napor mnogo večji. Večina nas tako misli, pa nam gre. Šolo imamo v dveh izmenah, tako kot tudi delo. Na začetku nas je bilo seveda veliko več, nekateri so odstopili, ostalo nas je 46, ki bomo maja slavili zmago. Tudi na drugi stopnji jih je približno toliko.

Draženki in njenim sošolcem želimo v »finalu« mnogo uspehov in dobrih odgovorov.

KAKO LAHKO RAZVIJAMO DELOVNE NAVADE IN USTVARJALNOST MLADIH

PEKO sodeluje s tržiškimi šolami že dalj časa na različnih področjih. Tudi na področju poklicnega usmerjanja se povežemo s šolami na več načinov:

— obiski osnovnošolcev v naši delovni organizaciji z ogledom proizvodnega procesa

Izdelki učencev v krožkih.

— predstavitev naših tipičnih poklicev na šolah v besedi in sliki

— celodnevni obiski učencev 8. razredov, ki se zanimajo za naše poklice in se nameravajo vpisati na kovinarsko ali obutveno usmeritev, v naših delavnicah, kjer se neposredno spoznajo z delom, materiali in orodjem.

Sodelovanje PEKA z osnovnimi šolami v namene pridobivanja kadrov tako za zaposlovanje kot tudi za štipendiranje pa smo v šolskem letu 1983/84 še poglobili. Višja oblika sodelovanja je prisotnost Peka na šolah v okviru interesnih dejavnosti. Delovati so namreč začeli čevljarški krožki, katerih uresničitev smo načrtovali že dalj časa in jo tudi skrbno pripravili. Glavni cilj Peka pri tej dejavnosti je motiviranje učencev za čevljarške poklice. Ta osnovni cilj poskušamo doseči s prikazom čevljarških poklicev oziroma dejavnosti v obutveni industriji na čim bolj privlačen in zanimiv način.

Krožki imajo naslednjo vsebino:

- spoznavanje materialov
- spoznavanje delovnih sredstev
- seznanjanje s posameznimi fazami pri ročni izdelavi obutve
- seznanjanje z industrijsko proizvodnjo obutve
- izdelava enostavnih čevljarških izdelkov.

Čevljarški krožki delujejo na dveh stopnjah:

- začetna stopnja (za učence 5. in 6. razredov)
- nadaljevalna stopnja (za učence 7. in 8. razredov)

Na začetni stopnji je poudarek na spoznavanju materialov in orodja ter ročni izdelavi obutve. Nadaljevalna stopnja pa je namenjena spoznavanju različnih faz pri izdelavi obutve ter strojni obdelavi. Na vsaki stopnji obsega čevljarški krožek 20 šolskih ur.

Vsa organizacija (od priprav do realizacije) te dejavnosti je v pristojnosti naše delovne organizacije. Le-ta je bila predvsem pred začetkom delovanja čevljarških krožkov zelo zahtevna. Predvsem mislim tu na izbiro mentorjev ter izdelavo programov, da ne omenjam posebej zagotovitev materiala in delovnih sredstev, predstavitev dela v čevljarškem krožku učiteljem in šolskim svetovalnim delavcem ter organizacijo razstave izdelkov, kateri bom posvetila več pozornosti kasneje. Menim, da smo bili pri pripravah zelo uspešni, saj so krožki na vseh šolah stekli brez problemov. Zanimanje učencev je bilo izredno, kar nas je zelo razveselilo. Osipa praktično ni bilo. V letošnjem šolskem letu, ko sta delovali že obe stopnji, je bilo v čevljarški krožek vključenih 86 učencev tržiških osnovnih šol. K temu so v veliki meri prispevali mentorji, ki so učencem na zares zanimiv način predstavili našo dejavnost.

Kvalitetno delo mentorjev potrjuje tudi razstave izdelkov, ki jih organiziramo ob zaključku delovanja krožkov. Letošnja razstava, ki je bila na ogled v dneh, ko Slovenci praznujemo svoj kulturni praznik, je že druga po vrsti. Tudi lani smo otvoritev združili s proslavo Prešernovega dne. Gesli obeh razstav oziroma njihovih tvoritev (lanskoletne: DELO — USTVARJALNOST — KULTURA in letošnje: DELAMO — PIŠEMO — IGRAMO) najbolje ponazarjata celovitost ustvarjalnosti našega mladega rodu. Obe razstavi sta dokazali, da je ta ustvarjalnost izredna. Menim, da ji odrasli vedno ne pustimo, da bi se do konca razvila. Čevljarški krožki pa so možnost, da učenci brez omejitev uresničijo svoje ideje in razvijajo ustvarjalnega duha.

Kvaliteta letošnje razstave je to tudi dokazala.

Breda Miščević

čevljar

Glasilno delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržič n. sol. o. — Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Lojze Hostnik, Boris Janc, Matevž Jenkole, Janez Kališnik, Edo Košnjek, Brane Plajbes, Marija Slapar, Tomislav Zupan. — Glavni in odgovorni urednik: Marija Slapar. — Naslov uredništva: »PEKO« Tržič, telefon 50-260 int. 217. — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3800 izvodov v slovenskem in 1800 izvodov v srbohrvatskem jeziku. — Glasilo dobijo člani delovne organizacije, štipendisti, vajenci in upokojeanci brezplačno.